

Społeczny wymiar Tańca Duchów

1. Andryst R. K., The long death. The last days of the plains Indian, New York 1965. Brown D., Pochowaj me serce w Wounded Knee, Warszawa 1981.
2. Brown D., The Ghost Dance and the Battle of Wounded Knee, w: The American Indians: Past and Present, Massachusetts 1971.
3. Frake Ch. O., Uwagi o stawianiu pytań w etnografii, w: Amerykańska antropologia kognitywna, red. M. Buchowski, Warszawa 1993.
4. Gąsowski J., Indianie Ameryki Północnej od początków po wiek XIX, Warszawa 1996.
5. Indianie Stanów Zjednoczonych. Antologia tekstów źródłowych, red. E. Nowicka i I. Rusinowa, Warszawa 1991.
6. Kowalska J., Elementarne składniki kulturowych koncepcji rzeczywistości w symbolice ruchu tanecznego, w: „Etnografia Polska” 1986, t. 30, z. 1-2.
7. Kowalska J., Koło bogów. Ruch i taniec w mitach i obrzędach, Warszawa 1995. Kowalska J., Taniec drzewa życia. Uniwersalia kulturowe w tańcu, Warszawa 1991.
8. Lange R., Taniec Obrzędowy, w: Taniec, rytuał i muzyka, red. L. Bielański i G. Dąbrowska, Warszawa 1997.
9. Linton R., Kulturowe podstawy osobowości, Warszawa 1975.
10. Lips E., Księga Indian, Warszawa 1971.
11. Matuszewska-Kohutnicka B., Ekonomiczne podstawy kultury Indian Prerii, w: „Etnografia Polska” 1966, t. 10.
12. Mooney J., The Ghost Dance Religion and the Sioux Outbreak of 1890, „Annual Report of the Bureau of Ethnology” 1892-93, cz. 2, 1896.
13. Nowicka E., Bunt i ucieczka. Zderzenie kultur i ruchy społeczne, Warszawa 1972. Nowicka E., Więzy ponadplemienna wśród Indian Ameryki Północnej, w: Ameryka Północna. Studia, Warszawa 1975.

14. Nowicka E., Rusinowa I., Wigwamy, rezerваты, slumsy, Warszawa 1988. Olszewska-Dyoniziak B., Człowiek – Kultura – Osobowość, Kraków 1991. Posern-Zieliński M. i A., Indiańskie wierzenia i rytuały, Wrocław 1977. Posern-Zielińska M., Peyotyzm. Religia Indian Ameryki Północnej, Wrocław 1972.
15. Rusinowa I., Indianie, traperzy i osadnicy w dziejach amerykańskiego Zachodu, Warszawa 1990.
16. Sienkiewicz H., Listy z podróży do Ameryki, w: Dzieła, t. 41, Warszawa 1950. Siudak A., Leksykon 300 najsłynniejszych Indian, Poznań 1995.
17. Słownik etnologiczny, red. Z. Staszczak, Warszawa-Poznań 1987.
18. Słownik socjologiczny, red. K. Olechnicki, P. Załęcki, Toruń 1997.
19. Stingl M., Indianie bez tomahawków, Katowice 1987.
20. Stingl M., Indianie na wojennej ścieżce, Katowice 1979.
21. Szczepański J., Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1970.
22. Teplicki Z., Wielcy Indianie Ameryki Północnej, Warszawa 1994.
23. Underhill R., Red Man America. A History of Indians in the United States, Chicago 1971.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Zakończenie

Społeczny wymiar Tańca Duchów

Ukazując jakiekolwiek zjawisko, ogromne znaczenie ma dostrzeżenie jego wieloaspektowości, możliwość rozpatrywania go w wielu wymiarach. Przedstawienie ruchu Tańca Duchów na wielu płaszczyznach jest uzasadnione, albowiem niemożliwe byłoby rozpatrywanie tego zjawiska bez zwrócenia uwagi na współistnienie wielu wymiarów. Dopiero z całościowego, wielowymiarowego kontekstu wyodrębnić można szczególnie godną uwagi płaszczyznę społeczną. Nie chodzi przy tym o wskazanie nadrzędności tego wymiaru nad innymi, ponieważ jest on równoważny, ale o jego szczególne znaczenie, wyrażające się zwłaszcza w społecznych konsekwencjach.

Taniec Duchów jawi się jako początek upadku samodzielnej egzystencji Indian na kontynencie amerykańskim. Wraz z jego zanikiem zakończył się również okres tragicznych zmagających zbrojnych Indian z kolonistami. Masakrę pod Wounded Knee uważa się za ostatni epizod zbrojnej walki między obydwoma społeczeństwami. Po latach nieustannych, dotkliwych klęsk Indianie pogodzili się ze swym losem, a zepchnięci na margines życia przyjęli bierną, wyczekującą postawę. Rezygnując już na zawsze z walki zbrojnej, zniechęceni i rozgoryczeni, swój protest przeciwko istniejącej rzeczywistości wyrażali w modlitwach i pieśniach.

Taniec Duchów był specyficzną odpowiedzią Indian na skutki kolonizacji i zetknięcia się kultury tubylczej z cywilizacją europejską. W zasadzie, w sytuacji starcia się dwóch różnych typów wartości i wzorów kulturowych, jedna ze stron stała na górze straconych pozycjach. Taniec Duchów był jedyną formą ruchu oporu przeciwko dominacji białych, jak również świadomą manifestacją nacjonalizmu, która stała się podstawą dla stworzenia koncepcji panindianizmu. Ruch ten wyzwolił poczucie wspólnotowości, jedności nie tyle na poziomie każdego plemienia, które włączyło się do wspólnego tańca, ile na poziomie ponadjednostkowym, ponadgrupowym.

Taniec Duchów stanowił próbę znalezienie odpowiedniego sposobu rozwiązania narastających wciąż trudności oraz zaspokojenia nowych potrzeb i aspiracji. Był usilnym poszukiwaniem wyjścia z impasu, wywołanego przeświadczeniem o politycznej, militarnej, ekonomicznej i kulturowej słabości własnego systemu. Cywilizacja białych zadała cios tradycyjnej indiańskiej strukturze społecznej, przyczyniając się do rozpadu organizacji społecznej przez masowe przesiedlenia oraz zagładę plemion indiańskich, a także burząc tradycyjne typy zachowań, wartości i normy kultury.

Jednak, dzięki ruchowi Tańca Duchów Indianie, mimo że ostatecznie zepchnięci do roli mniejszościowej, niewiele znaczącej grupy etnicznej, zdołali przedłużyć trwanie swojej kultury, ocalić ginącą tradycję. Poprzez odnowę i utrwalanie wzorów kulturowych oraz przekazywanie ich następnym pokoleniom, Indianie umożliwili trwanie swego społeczeństwa

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.